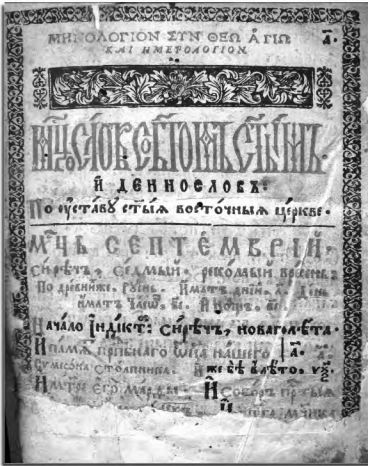

Рідкісне видання “Місяцеслова”

“Місяцеслов” мене зацікавив, крім своєї унікальності (на сьогодні це єдине відоме видання і зберігається в приватній збірці), ще й таблицею пасхалій, переданою патріархом Константинопольським і Александрійським кн. Костянтину Острозькому.

Місяцеслов. Львів. 1642 р.

Місяцеслов. Львів, друкарня братства, 1642.

4°. 264 [1] арк. Рядків - 11, 17, 24. Сторінки в складаних рамках. Друк у дві фарби. Тираж [307 прим.] “Місяцеслов і деннослов”.

Гравюри: “Різдво Богородиці” (ВО), “Введення Богородиці”, “Зачаття св. Анни” (ВОЗ), “Різдво” (ВОЗ), “Хрещення”, “Стрітення” “Благовіщення”, “Преображення” (ВОЗ) (дата 1642), “Успіння Богородиці”, “Спас нерукотворний” (ВО), “Воскресіння Лазаря” (ВО), “В’їзд в Єрусалим” (ВО), “Христос та блудниця” (Майстер кола П. Беринди), “Тайна вечеря”, “Зрада Іуди”, “Розп’яття” (ВОЗ), “Покладення до гробу” (ВОЗ) (дата 1640), “Зішестя до пекла”, “Преображення”,

“Вознесення” (ВО), “Зішестя св. Духа”, “Деїсїс”. В основному гравюри заставкового типу. Окремі заголовки надруковано також по-грецьки.

У кінці місяцеслова – слово Афанасія Александрійського “О таємниці обходження спасительного дне истинныя Пасхи” (242-264). На звороті 264 листа та на нумерованому 265 надруковано таблицю пахалій і текст, в якому сказано: “Сия Таблица, или ключь, на обрѣтение Пасхи Хр(и)стіанской, и Жидовской, от святейшего патріарха Константинопольскаго и Александрійскаго, къ благочестивому и христолубивому князю Константину Острозскому, Воеводе Кіевскому: со епістолією принесена бысть, в лето от создания міра... А от Рождества Господня лета 1583, месяца Января 28...”; далі йде інструкція, як цією таблицею користуватися щоб визначити день Пасхи.

Було випущено в світ лише 307 примірників.

В каталозі стародруків Я. Запaska, Я. Ісаєвича вказується, що 1105 примірників “Місяцеслова” пізніше були приєднані до “Часослова полууставного”, виданого в тому ж році братською друкарнею. В “Часослові”

надруковано вірш українською мовою про герб братства і про м. Львів (зв. титулу). Передмова від львівського братства, датована 23.VI. 1642 р. Перша частина книги “Часослов” починається з полунощниці. Після цього вміщено тропарі і кондаки недільні та повсякденні, покаянний канон та інші тексти. Друга частина – “Місяцеслов и деннослов всего году, с тропарями и кондаками на каждо день... праздником... со известіем вкратце о праздниках господьских и богородичных и о житіях святых”. У кінці “Місяцеслова” слово Кирила Александрійського “О исходе души” і заключний вірш. Окремі заголовки надруковано також грецькою (арк. 105, 117, 121, 163, 179 та ін.).

“Часослов” з “Місяцесловом” друкувались окремо, а не використовувався тираж попередньо надрукованого “Місяцеслова”, і характеризується це тим, що в “Часослові полууставному” вже зникли деякі дублювання назв розділів грецькою мовою, з’явилися нові гравюри, в текстах були внесені деякі зміни.

Я. Запаско та Я. Ісаєвич подають дане видання як надзвичайну бібліографічну рідкість. В бібліотеках і збірках це видання відсутнє. В каталог книга включена із згадки в АЮЗР (Архив ЮгоЗападной России, издаваемый Временной Комиссией для разбора древних актов. К., 1889-1904. Ч. 1 т. 11, с. 541.)

“Місяцеслов” з “Часослова полууставного” Львів 1642 р.